

MUDr. Martin LEŠŤAN

Na tvári, na predlaktí, ale i inde môžete opuchnúť, aj keď vám pomaly pracuje štítna žľaza.

Citlivá koža a sliznice

Opuchy vás môžu prekvapiť, aj keď netrpíte žiadnou alergiou. Rozlišujte medzi žihľavkou a opuchom.

Pri žihľavke cítite svrbenie a vytvoria sa vám pluzgieriky obkolesené začervenanou kožou. „Opuch je rozsiahlejší, tvorí sa v hlbších vrstvách kože a v podkožnom tkanive. Zvyčajne nesvrbí, skôr vnímate napätie, tlak, niekedy aj bolesť. Ak sa objaví na slizniciach, napríklad v dýchacích cestách, môže spôsobiť dusenie či astmatický záchvat a ohroziť život. Zatiaľ čo žihľavka sa objaví kdekoľvek na koži, opuch najčastejšie postihuje tvár, končatiny a genitálie. Môžu sa vyskytovať aj spolu,“ vysvetľuje MUDr. Martin Lešťan z alergio-imunologického centra v Prešove a Sabinove. Do alergiológických ambulancií v lete často chodia

ľudia po bodnutí alebo poštípaní hmyzom. Bodavý hmyz – osy, včely, sršne, čmeliaky a mravce, je horší než jeho cicaví kolegovia – komáre, mušky, ovady, bzdochy, blchy a kliešte. „Alergické reakcie na cicavý hmyz sú zriedkavejšie,“ tvrdí odborník.

V mieste bodnutia či uštipnutia sa zvyčajne objaví začervenanie, opuch a bolesť. Reakcia nastupuje hneď po útoku hmyzu, odznieva do štyridsiatich ôsmich hodín. „Citliví ľudia, najmä malé deti, môžu byť malátni a mať prechodne zvýšenú teplotu, vtedy si vystačíte s domácim ošetrením. Bolesť a opuch zmiernite kockami ľadu alebo ľadovým obkladom. Užite antihistaminikum,

v prípade väčšej bolesti analgetikum,“ radí alergiológ. Z bábíčkových receptov odporúča skorocel, citrónovú šťavu, rozkrojenú cibuľu alebo ocot. Modernejšími prostriedkami sú čajovníkový olej či Aloe vera.

KEDY K LEKÁROVI?

Na hmyz môžu reagovať aj tí, čo nikdy žiadnou alergiou netrpeli. Stáva sa to, keď sa hmyz predtým dostal do kontaktu s chemickými látkami z vonkajšieho prostredia, napríklad pri postrekoch. Kedy máte spozornieť? „K lekárovi choďte pri kožných reakciách väčších ako desať centimetrov, alebo ak sa v priebehu dvadsiatich štyroch až štyridsiatich ôsmich hodín objaví masívny opuch či reakcia, aj na mieste vzdialenom od miesta vpichu. Takisto ak máte celkovú

reakciu, napríklad pri žihľavke a opuchu slizníc súčasne, pri dýchacích, srdcových, neurologických či tráviacich ťažkostiach,“ radí MUDr. Martin Lešťan.

Keď vás po útoku včely či osy začnú svrbieť pery, bolieť brucho alebo ste podráždení, vyhľadajte lekára okamžite! Alergická reakcia môže prejsť do nebezpečného anafylaktického šoku. Alergiológ upozorňuje: „Ide o náhly, vážny stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zákrok. Čím neskôr s liečbou začnete, tým horšie. Anafylaktický šok zasahuje viaceré orgány. V dýchacom systéme sú to opuchy nosovej sliznice, hrtana, zúženie priedušiek, kašeľ, dýchavičnosť, dusenie. Z kožných prejavov je prítomné potenie, svrbenie, žihľavka a opuch. Nezriedka ich sprevádzajú tráviace ťažkosti – vracanie, hnačka, bolesti brucha. Najvážnejšie zmeny sa však odohrávajú v srdcovo-cievnom aparáte – objavujú sa poruchy rytmu, zníženie tlaku, zastavenie srdca.“

Balíček zachráni život

Ak ste už raz neprímeranú reakciu prekonali, musíte ísť čo najskôr na alergiológické vyšetrenie. Keď lekár potvrdí, že máte alergiu na bodnutie hmyzom, predpíše vám pohotovostný balíček. Noste ho stále so sebou. Obsahuje adrenalínové pero, antihistaminiká a kortikoidy, niekedy aj inhalačnú pomôcku.

Okrem toho by ste mali podstúpiť systematickú liečbu. Jej základom je dlhoročná alergénová vakcinácia - postupne vám bude podávať hmyzí jed vo zvyšujúcich sa dávkach.

